Provinciale Staten

Financiële consequenties externe inhuur: n.v.t.
Kostensoort: n.v.t.
Bedrag: n.v.t.

Financiële consequenties opdracht/uitbesteding: n.v.t.
Kostensoort: n.v.t.
Bedrag: n.v.t.
Gedeputeerde belast met behandeling: dhr. A.J. van der Maas - Leefbaarheid

Vergadering PS: 11 april 2025
Nr:
Agenda nr:
Vergadering GS: 28 februari 2025
Nr: 544569

Onderwerp: Nota Participatiebeleid 2025

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting:

Op 15 december 2023 is door Provinciale Staten het Participatiebeleid 2024, onder de Omgevingswet vastgesteld. Dit is een eerste uitwerking van de Visie op participatie 2022 en beperkt zich tot participatie vanuit de Omgevingswet. Daarom is aangegeven dat dit participatiebeleid vervolgens verder verbreed en uitgewerkt zou worden.

Vanuit de ambtelijke organisatie heeft met ondersteuning van externe expertise deze op de uitvoering gerichte verbreding en uitwerking van het eerder vastgestelde participatiebeleid 2024, onder de Omgevingswet plaatsgevonden. Voor de ambtelijke uitvoering zijn daarbij een leidraad en toolbox ontwikkeld, waarin verschillende in te zetten participatiemethodieken worden beschreven als bijvoorbeeld Factor C, Factor P, SOM of SOM-COM.

De Nota Participatiebeleid 2025 wordt u ter vaststelling aangeboden.

Wat willen we bereiken?

Provinciale Staten namen in november 2021 een motie aan waarin Gedeputeerde Staten werden verzocht om een visie en nieuw participatiebeleid te ontwikkelen om te bereiken dat participatie structureel wordt toegepast aan de hand van een duidelijk kader en vaste werkwijze.

Visie op participatie 2022
Op 3 februari 2023 hebben Provinciale Staten de Visie op participatie 2022 vastgesteld. Onder participatie verstaan we in dit kader het samenspel tussen bestuur en de betrokkenheid en invloed vanuit de samenleving. Als Provincie willen wij dat ons beleid herkenbaar is en wordt gevormd vanuit het principe: ‘’Samen denken, agenderen en uitvoeren’’.

Participatie vormt een belangrijk onderdeel van het democratisch proces. Als Provincie streven we naar betrokkenheid van onze inwoners en stakeholders bij beleids- en besluitvorming. Participatie is echter geen doel op zich, maar een middel om de stem van onze inwoners en stakeholders te versterken en de besluitvorming transparanter en inclusiever te maken. Door (digitale)participatie steeds meer een vanzelfsprekend onderdeel te laten zijn van onze besluitvormingsprocessen, kunnen we ook een groter deel van de Zeeuwse bevolking bereiken en daarmee actief betrekken bij ons beleid.

Participatiebeleid 2024, onder de Omgevingswet
Op basis van de gewijzigde motie motie-Nooren (PvdA) c.s. zijn gemeenten, provincies en waterschappen verplicht om het participatiebeleid in het kader van de per 1 januari 2024 in te voeren Omgevingswet op te stellen, waarin vastgelegd wordt hoe participatie wordt vormgegeven en welke eisen daarbij gelden en dit participatiebeleid vast te stellen.

Op 15 december 2023 is dan ook door Provinciale Staten het Participatiebeleid 2024, onder Omgevingswet vastgesteld. Dit is een eerste uitwerking van de Visie op participatie 2022 en

statenstukken

beperkt zich nadrukkelijk tot participatie vanuit de Omgevingswet. Daarom is aangegeven dat dit participatiebeleid vervolgens verder verbreed en uitgewerkt wordt.

Participatiebeleid 2025
In 2024 heeft vanuit de ambtelijke organisatie met ondersteuning van externe expertise deze op de uitvoering gerichte uitwerking en concretisering van het eerder vastgestelde participatiebeleid plaatsgevonden'. Voor de ambtelijke uitvoering zijn daarbij een leidraad en toolbox ontwikkeld, waarin verschillende in te zetten participatiemethodieken worden beschreven als bijvoorbeeld Factor C, Factor P, SOM of SOM-COM.

Van Inspraakverordening (2010) naar Participatieverordening
Met de wet Versterking participatie op decentraal niveau wordt de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid van hun gemeente, provincie, waterschap of openbaar lichaam in Caribisch Nederland verder versterkt. Ook is in deze wet het uitdaagrecht, als specifieke vorm van participatie, nu wettelijk verankerd. Met de nieuwe wet zijn de medeoverheden verplicht een 'participatieverordening' op te stellen met heldere formele kaders voor participatie, daarin leggen overheden vast hoe inwoners betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering én evaluatie van beleid. Dit zorgt bij zowel inwoners als volksvertegenwoordigers voor duidelijkheid over hoe participatie mogelijk is. Op basis van de overgangstermijn zijn we als de decentrale overheid tot eind 2026 in de gelegenheid een participatieverordening door Provinciale Staten vast te laten stellen, die daarmee onze huidige inspraakverordening uit 2010 vervangt.

Rapport Rekenkamer
In 2024 heeft de Rekenkamer onderzoek gedaan naar omgevingsparticipatie door de Provincie. De Rekenkamer heeft het beleid van de Provincie op het gebied van participatie geanalyseerd in de periode 2021-2024. Daarnaast zijn 3 casussen nader onderzocht ter ondersteuning van de beleidsanalyse, namelijk Grenspark Groot Saeftinghe, Regionale mobiliteitsstrategie en aanleg landbouwweg N286 Poortvliet. De aanbeveling vanuit het rapport van de Rekenkamer hebben wij waar mogelijk betrokken bij het opstellen van het Participatiebeleid 2025. Het gaat dan om de borging van het participatiebeleid in de organisatie en monitoring zoals genoemd in de uitvoeringsparagraaf.

Waaraan kunnen we zien of alles bereikt is?
Het participatiebeleid moet regelmatig bijgesteld worden op basis van de ervaringen die worden opgedaan. Daarnaast worden in de Participatieverordening, die uiterlijk op 1 januari 2027 door Provinciale Staten vastgesteld moet zijn, de opgedane ervaringen verwerkt. Daarbij kan ons digitaal participatie platform 'Denktank Zeeland' worden ingezet om onze inwoners en stakeholders hierbij te betrekken.

Communicatieparagraaf
Op 15 december 2023 is door Provinciale Staten het Participatiebeleid 2024, onder de Omgevingswet vastgesteld. Dit is een eerste uitwerking van de Visie op participatie 2022 en beperkt zich tot participatie vanuit de Omgevingswet. Daarom is aangegeven dat dit participatiebeleid vervolgens verder verbreed en uitgewerkt zou worden. Dit is gebeurd in de Nota Participatiebeleid 2025. Provinciale Staten wordt gevraagd deze vast te stellen.

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit.

Gedeputeerde Staten,

A.J. van der Maas, waarnemend Commissaris van de Koning

Drs. M.C.J. Franken, secretaris-algemeen directeur

Onderwerp:
Nota Participatiebeleid 2025

Ontwerpbesluit

De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 28 februari 2025, nr. 544569;

besluiten:

De Nota Participatiebeleid 2025 vast te stellen.